

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 87 0 К 037003 24 КвЛз
Бања Лука, 20.02.2026. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Даниеле Миловановић, као предсједнице вијећа, Обрена Бужанина, др Вељка Икановића, Сњежане Кудрић и др Владимира Симовића, као чланова вијећа, уз учешће записничара Ање Давидовић, у кривичном предмету против осуђеног С. П., због кривичног дјела утаја из члана 229. став 5. Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о захтјеву за заштиту законитости који је изјавио бранилац осуђеног, адвокат Раде Савић из Добоја, против правоснажне пресуде Основног суда у Теслићу број 87 0 К 037003 22 К од 27.03.2023. године, у сједници вијећа одржаној дана 20.02.2026. године, донио је

П Р Е С У Д У

Захтјев за заштиту законитости се одбија, као неоснован.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаном пресудом Основног суда у Теслићу број 87 0 К 037003 22 К од 27.03.2023. године оптужени С. П. оглашен је кривим због кривичног дјела утаја из члана 229. став 5. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 64/17, 15/21 и 89/21, у даљем тексту: КЗ РС) и изречена му је условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од три мјесеца, те одређено да се иста неће извршити уколико у року од једне године од дана правоснажности пресуде не учини ново кривично дјело. Истом пресудом, на основу члана 82. став 3. КЗ РС оштећеном Н. Т. враћене су одузете новчанице по врсти и апоенима прецизиране у изреци пресуде, док је примјеном одредби члана 108. став 3. Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 53/12, 91/17, 66/18 и 15/21, у даљем тексту: ЗКП РС), оштећени Н. Т. са имовинскоправним захтјевом упућен на парнични поступак. Оптужени је обавезан да плати трошкове кривичног поступка у паушалном износу од 150,00 КМ.

Пресудом Окружног суда у Добоју број 87 0 К 037003 23 Кж од 20.10.2023. године одбијене су као неосноване жалбе оптуженог и његовог браниоца и потврђена првостепена пресуда.

Против наведене правоснажне пресуде захтјев за заштиту законитости благовремено је поднио бранилац осуђеног, због повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС и повреде Кривичног законика, с приједлогом да се

Захтјев уважи, побијане пресуде преиначе тако што ће се осуђени ослободити од оптужбе или да се исте укину и предмет врати на поновно одлучивање.

Примјерак Захтјева са списима предмета достављен је на одговор републичком јавном тужиоцу, у смислу члана 353. став 1. ЗКП РС.

Републички јавни тужилац Бранко Митровић је предложио да се Захтјев одбије као неоснован.

Приликом одлучивања о Захтјеву, овај суд се, у складу са чланом 354. став 1. ЗКП РС, ограничио на испитивање само оних повреда закона на које се позива подносилац Захтјева, па је након разматрања списка предмета и побијане пресуде одлучио као у изреци из следећих разлога:

Захтјев за заштиту законитости, у смислу члана 350. став 1. ЗКП РС, може се поднијети против правоснажне пресуде само због повреде Кривичног закона и повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, уз ограничења прописана ставом 2. и 3. наведене одредбе.

Захтјев није основан.

Повреду Кривичног законика подносилац Захтјева заснива на тврдњи да су судови нижег степена, на утврђено чињенично стање, погрешно примијенили Кривични законик, јер нису примијенили институт занемарљиво опасног дјела из члана 25. КЗ РС, сугеришући на тај начин повреду Кривичног законика из члана 312. тачка а) ЗКП РС (да дјело за које се оптужени гони није кривично дјело), иако су, по ставу одбране, у конкретном случају били испуњени услови за такву правну квалификацију, имајући у виду да је новац добровољно враћен, да нема штетних посљедица и да оштећени не тражи кривично гоњење.

Међутим, супротно наведеним приговорима, правилно је првостепени суд закључио да у конкретном случају нису испуњени услови за примјену института занемарљиво опасног дјела из члана 25. КЗ РС, а такво становиште прихватио је и другостепени суд. Наиме, из чињеничног утврђења првостепеног суда произлази да је осуђени пронађени новчаник задржао, из њега узео новац, а новчаник са личним документима одбацио, што указује на свјесно и вољно поступање усмјерено на прибављање противправне имовинске користи. Околност да је новац накнадно враћен, као и став оштећеног у погледу кривичног гоњења, не доводи сама по себи до закључка о занемарљивој опасности дјела, јер се оцјена испуњености услова из члана 25. КЗ РС врши на основу природе и начина извршења дјела, степена кривице учиниоца и значаја повријеђеног заштићеног добра, а не искључиво на основу накнадног понашања учиниоца или става оштећеног.

Стога, правилно је првостепени суд закључио да конкретно дјело, с обзиром на начин извршења и испољену намјеру осуђеног, не може бити оцијењено као занемарљиво опасно, док је другостепени суд, одлучујући о жалбеним наводима одбране, прихватио такву правну оцјену као правилну.

У односу на наводе Захтјева којима се указује на повреду права на одбрану, јер другостепени суд није дао довољне разлоге у погледу непримјене института занемарљиво опасног дјела, овај суд налази да су и ти приговори неосновани.

Наиме, према пракси Европског суда за људска права, суштински захтјев који се поставља пред виши суд јесте да укаже да је размотрио питања истакнута у жалби која су од одлучног значаја (Helle против Финске, 1997-VIII, 26 EHRR 159) и да жалбу није одбио прије него што ју је претходно размотрио (Lindner и Hammermayer против Румуније, HUDOC [2002]).

Из образложења побијане другостепене пресуде произлази да је другостепени суд разматрао жалбене наводе одбране у том дијелу и дао јасне и одређене разлоге због којих прихвата чињеничне и правне закључке првостепеног суда, указујући да, с обзиром на природу и тежину дјела и начин поступања осуђеног, нема услова за примјену члана 25. КЗ РС, јер дјело за које се осуђени терети није занемарљиво опасно дјело, која околност би искључила постојање кривичног дјела у радњама осуђеног, и ако су у њима садржана обиљежја кривичног дјела утаје. Такво образложење, по оцјени овог суда, задовољава стандарде образложене судске одлуке и не представља повреду права на одбрану у смислу члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС.

Из наведених разлога, овај суд налази да поднесени Захтјев браниоца осуђеног није основан, јер повреде закона на које се позива подносилац Захтјева нису учињене, на што се и у одговору републичког јавног тужиоца на тај Захтјев правилно указује, ради чега је овај суд у смислу одредби члана 355. ЗКП РС одлучио као у изреци, тако што је Захтјев одбио као неоснован.

Записничар
Ања Давидовић

Предсједница вијећа
Даниела Миловановић

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић